

MAGDALENA KOWALCZUK-SZYMAŃSKA
OLGA SZTEJNERT-ROSZAK

Naruszenia praw autorskich w internecie

Aspekty prawne i procedury dochodzenia roszczeń

Difin

Naruszenia praw autorskich w internecie

Aspekty prawne i procedury dochodzenia roszczeń

MAGDALENA KOWALCZUK-SZYMAŃSKA
OLGA SZTEJNERT-ROSZAK

Naruszenia praw autorskich w internecie

Aspekty prawne i procedury dochodzenia roszczeń

Difin

Redaktor prowadzący: Renata Fleszar

Copyright © by Difin SA
Warszawa 2011

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, przedrukowywanie
i rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej pracy
bez zgody wydawcy zabronione.

ISBN 978-83-7930-193-5

Printed in Poland
Difin SA
Warszawa 2011
00-768 Warszawa, ul. F. Kostrzewskiego 1
tel. (22) 851 45 61, 851 45 62
fax (22) 841 98 91
www.difin.pl

Skład i łamanie: DTP Service
Warszawa, tel. (22) 663 47 67

Wydrukowano w Polsce

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	11
------------------------	----

Rozdział I

OGÓLNA INFORMACJA O PRAWIE AUTORSKIM	13
1.1. Uwaga ogólna	13
1.2. Pojęcie utworu	14
1.3. Istotne definicje ustawowe	17
1.4. Twórca i inne podmioty prawa autorskiego	17
1.5. Utwór zbiorowy	17
1.6. „Utwór pracowniczy”	18
1.7. Dozwolony użytek	19
1.8. Przejście autorskich praw majątkowych i jego skuteczność (uwagi pod kątem legitymacji czynnej w procesie)	22
1.9. Przepisy dotyczące poszczególnych rodzajów utworów	24

Rozdział II

RODZAJE NARUSZEŃ PRAW AUTORSKICH W INTERNECIE (WYBÓR)	26
2.1. Wstęp	26
2.2. Kopiowanie zawartości stron internetowych (kontentu) i poszczególnych ich elementów	27
2.3. Press clipping (tzw. monitorowanie mediów)	29
2.4. Deep linking	32
2.5. Ściąganie oprogramowania – np. gier (downloading)	32

Rozdział III

RODZAJE ROSZCZEŃ	34
-------------------------------	----

3.1. Wstęp	34
3.2. Rodzaje roszczeń w przypadku naruszenia autorskich praw majątkowych	34
3.3. Żądanie zaniechania naruszenia	36
3.4. Żądanie usunięcia skutków naruszenia	38
3.5. Żądanie naprawienia wyrządzonej szkody	39
3.6. Żądanie wydania uzyskanych korzyści	43
3.7. Ogłoszenie w prasie	46
3.8. Zapłata na rzecz Funduszu Promocji Twórczości	49
3.9. Zapłata stosownej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego, na wniosek osoby która naruszyła autorskie prawa majątkowe i za zgodą uprawnionego	50
3.10. Rodzaje roszczeń w przypadku naruszenia autorskich praw osobistych	51
3.11. Uwagi końcowe	52

Rozdział IV

UZYSKIWANIE DANYCH OSOBOWYCH NARUSZAJĄCEGO ALBO

JAK ZOBOWIĄZAĆ OSOBĘ TRZECIĄ DO WSKAZANIA DANYCH

OSOBOWYCH NARUSZAJĄCEGO PRAWA AUTORSKIE W INTERNECIE?

4.1. Wstęp	54
4.2. Zobowiązanie do udostępnienia danych na podstawie art. 80 ust. 1 punkt 3) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tzw. roszczenie informacyjne)	55
4.2.1. Treść przepisu	55
4.2.2. Geneza przepisu	55
4.2.3. Analiza przepisu w świetle Dyrektywy 2004/48/WE i orzecznictwa ETS	56
4.2.4. Orzecznictwo sądów polskich odnośnie sposobu interpretacji i zastosowania art. 80 ust. 1 punkt 3) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	64
4.2.4.1. Art. 80 ust. 1 pkt 3 PrAut jako podstawa uzyskiwania informacji o danych osobowych naruszcyciela – poglądy „za”	65
4.2.4.2. Art. 80 ust. 1 pkt 3 PrAut nie stanowi podstawy do uzyskiwania informacji o danych osobowych naruszcyciela – poglądy „przeciw”	66
4.2.4.3. Brak podstawy w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych do domagania się informacji o danych osobowych naruszcyciela (argument „przeciw”)	68

4.2.5. Tajemnica telekomunikacyjna	68
4.2.6. Odpowiednie stosowanie przepisów o świadkach i możliwości uchylenia się od odpowiedzi na zadane pytanie	71
4.2.7. Doręczanie postanowienia o zobowiązaniu do przedstawienia danych	71
4.2.8. Opłaty, terminy	72
4.3. Udostępnienie danych osobowych na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych	73
4.3.1. Podstawa prawna	73
4.3.2. Tryb uzyskania danych osobowych	74
4.3.3. Czy numer IP to dane osobowe?	75
4.3.4. Konflikt dóbr	76

Rozdział V

ZABEZPIECZENIE POWÓDZTWA. ZABEZPIECZENIE DOWODÓW	78
5.1. Wstęp	78
5.2. Postępowanie zabezpieczające	78
5.2.1. Podstawa prawna	78
5.2.2. Uprawdopodobnienie roszczenia	79
5.2.3. Interes prawny	81
5.2.4. Sąd właściwy	82
5.2.5. Doręczanie postanowień o zabezpieczeniu	83
5.2.6. Sposoby zabezpieczania roszczeń	84
5.3. Postępowania pomocnicze	85
5.3.1. Postępowanie mające na celu zabezpieczenie dowodów (art. 80 ust. 1 punkt 1 PrAut)	86
5.3.2. Postępowanie zobowiązujące do udzielenia informacji i udostępnienia dokumentacji (art. 80 ust. 1 punkt 2 PrAut) ...	87
5.3.3. Postępowanie zobowiązujące do udzielenia informacji mających znaczenie dla roszczeń z art. 79 ust. 1 PrAut (art. 80 ust. 1 punkt 3 PrAut)	88

Rozdział VI

DOCHODZENIE ROSZCZEŃ	90
6.1. Legitymacja czynna i bierna	90
6.1.1. Legitymacja czynna	90
6.1.2. Legitymacja bierna	94
6.2. Przedmiot ochrony	101
6.3. Dozwolony użytek chronionych utworów	106

6.3.1. Własny użytek osobisty	107
6.3.2. Prawo przedruku oraz przegląd prasy	108
6.4. Co należy udowodnić w procesie?	114
6.4.1. Wstęp	114
6.4.2. Uwaga ogólna: zasada dowodzenia w postępowaniu cywilnym	114
6.4.3. Przedmiot dowodu	115
6.4.4. Legitymacja czynna i bierna	116
6.4.5. Dowód kopiowania (naruszania praw)	118
6.4.5.1. Oryginalne artykuły – dowód na służące powodowi prawa i publikację	118
6.4.5.2. Badanie porównawcze z pomocą profesjonalnego softwaru	118
6.4.5.3. Dowód ze świadka – dodatkowo	119
6.4.5.4. Print screen (tzw. zrzut z ekranu)	120
6.4.5.5. Oględziny	121
6.4.5.6. Protokół notarialny z czynności utworzenia określonych stron internetowych	121
6.4.5.7. Dowody z umów lub regulaminów	122
6.4.5.8. Dowód z opinii biegłego	124
6.4.6. Wysokość szkody	124
6.4.7. Wydanie uzyskanych korzyści	126
6.4.8. Pozostałe dokumenty	127
6.4.9. Uwaga końcowa – fakty powszechnie znane lub inne nie wymagające udowodnienia (ogólne reguły dowodzenia zgodnie z KPC)	129
6.5. Właściwość Sądu	130
6.6. Wartość przedmiotu sporu oraz wysokość opłaty od pozwu	131
6.7. Przedawnienie	135
6.8. Nadużycie prawa przez uprawnionego z autorskich praw majątkowych	136
6.9. Ugoda	138

Rozdział VII

EGZEKUCJA WYROKÓW UWZGLĘDNIAJĄCYCH POWÓDZTWO W SPRAWACH Z ZAKRESU NARUSZENIA AUTORSKICH PRAW MAJĄTKOWYCH	140
7.1. Informacje ogólne	140
7.2. Egzekucja świadczeń pieniężnych	141
7.2.1. Właściwość organu egzekucyjnego	141
7.2.2. Sposoby egzekucji świadczeń pieniężnych	142

7.2.2.1. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę (art. 880–888 KPC)	143
7.2.2.2. Egzekucja z wierzytelności z rachunku bankowego (art. 889–894 KPC)	144
7.2.2.3. Egzekucja z innych wierzytelności (art. 895–908 KPC)	145
7.2.2.4. Egzekucja z innych praw majątkowych (art. 909–912 KPC)	146
7.2.2.5. Egzekucja z ruchomości (art. 844–979 KPC)	147
7.2.2.6. Egzekucja z nieruchomości (art. 921–1013 ⁶ KPC) ...	148
7.2.3. Skarga na czynności komornika	150
7.2.4. Wyjawienie majątku	151
7.3. Egzekucja świadczeń niepieniężnych	151
7.4. Koszty postępowania egzekucyjnego	153
ZALĄCZNIK 1 – WZORY PISM PROCESOWYCH	155

PRZEDMOWA

Niniejsza publikacja ma na celu przybliżenie Czytelnikowi praktycznych problemów związanych z dochodzeniem odpowiedzialności za naruszenie praw autorskich w internecie. Oprócz pokazania problemów wskazuje również możliwe, w przeważającej większości przeciwiczone w praktyce, rozwiązania.

Prasa codzienna przynosi doniesienia o plagiatach popełnianych przez polityków, pracowników naukowych, a nawet rektorów wyższych uczelni. Niezależnie od oceny moralnej takich zachowań oraz bez przesądzania o winie (wiele postępowań wciąż się toczy) interesująca jest skala zjawiska. Internet – jako miejsce gromadzenia i zasięgania informacji – jest przysłowiową studnią bez dna. Umożliwia błyskawiczne dotarcie do informacji, ale też jego zastosowanie bezlitośnie obnaża zachowania niezgodne z prawem. To, co niegdyś było w praktyce nie do udowodnienia lub bardzo trudne do udowodnienia – czyli na przykład fakt skorzystania z cudzego tekstu, dziś jest zadaniem dziecinnie prostym. Wystarczy bowiem tylko przeznaczony do tego celu software, by w ciągu kilkunastu minut stwierdzić, jaki procent porównywanego tekstu został przepisany z innej publikacji.

Nieuprawnione korzystanie z efektów cudzej pracy – jak się wydaje – wciąż jeszcze w Polsce nie jest nazywane mocnym słowem, lecz określane jako „spryt” lub „zaradność”. Owa „zaradność” polegać może na przykład na korzystaniu z cudzych artykułów prasowych, czyli z cudzej myśli i pracy dla celów zarobkowych. Niejednoznacznie oceniany jest na przykład tzw. press clipping, czyli przygotowywanie przeglądów prasy na podstawie jednego, zakupionego egzemplarza każdej z codziennych gazet, dla wręcz nieograniczonej liczby czytelników. Przekaz marketingowy takiego działania nie ma nic wspólnego z prawem autorskim, ani o nim nie wspomina. Przeczytamy za ciebie gazety i powiemy ci (w skrócie), co jest w nich napisane. A nawet otrzymasz fragmenty tych artykułów, które uznamy

za interesujące dla twojej działalności. Wystarczy wejść na naszą stronę, wpisać hasło dostępu, a cała prasa jest twoja, drogi kliencie. Milczeniem objęty jest fakt, że przy okazji takiej działalności naruszane są (lub mogą być) majątkowe prawa autorskie autorów artykułów albo (częściej) ich wydawców. Innym przykładem bezprawnego korzystania z cudzych praw autorskich jest „wieszanie” na własnych witrynach www artykułów na swój własny temat. Nic w tym przecież zdrożnego – chwalimy się tylko tym, co inni o nas (dobrze) napisali. Trzeba jednak pamiętać, że następstwem takiego działania może być wyrok sądowy zobowiązujący bohatera publikacji nie tylko do zdjęcia jej z własnej witryny, ale także przeproszenia wydawcy, który opublikował pochwalny artykuł, a nawet – zapłaty mu odszkodowania.

W praktyce dochodzenie roszczeń związanych z naruszeniem autorskich praw majątkowych napotyka wiele raf i trudności. Od typowo „adwokackich” kłopotów – takich jak prawidłowo określona wartość przedmiotu sporu, poprzez należyte udowodnienie praw do utworu, skończywszy na praktycznych problemach, w jaki sposób zabezpieczyć materiał dowodowy tak, by dochodzenie roszczeń było w ogóle możliwe, a powództwo nie zostało oddalone ze względu na ich nie udowodnienie.

Celem niniejszej publikacji nie są rozważania naukowe problemów typowych dla roszczeń mających swe źródło w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Na część zadanych pytań nie udzielamy odpowiedzi – również dlatego, że – jako praktykujący pełnomocnicy procesowi – prowadzimy na co dzień postępowania związane z naruszeniem autorskich praw majątkowych, ale przede wszystkim dlatego, iż chcemy dać szansę skorzystania z niniejszej publikacji każdej stronie procesu. Zdajemy sobie sprawę, że więcej argumentów damy powodowi i wynika to z pewnością z naszej zajmowanej w codziennej praktyce pozycji procesowej.

Niniejsza publikacja nie powinna być w żadnej mierze traktowana jako komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej: PrAut), ani jako Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego (dalej: KPC). Przedmiotem naszych zainteresowań i opisu był bowiem wąski wycinek: tylko postępowania związane z dochodzeniem roszczeń mających swe źródło w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tylko w postępowaniu przed polskim sądem powszechnym, we wszystkich jego stadiach. Czytelnik winien sięgnąć do dostępnych na rynku komentarzy do obydwu wskazanych ustaw, jeżeli interesuje go naukowe pogłębienie wiedzy na sygnalizowane przez nas tematy.

Na pewno niniejsza publikacja nie wyczerpuje tematu. Wierzmy, że dalsza codzienna praktyka przyniesie tak nam, jak i naszym koleżankom i kolegom – pełnomocnikom procesowym, wiele intelektualnych przygód na drogach postępowania sądowego w sprawach o naruszenia autorskich praw majątkowych.

OGÓLNA INFORMACJA O PRAWIE AUTORSKIM

1.1. Uwaga ogólna

Przedmiotem niniejszej publikacji jest przybliżenie Czytelnikowi praktycznej strony dochodzenia roszczeń opartych na prawie autorskim, z tytułu naruszenia praw w internecie. Jako że w dalszej części książki omawiamy szczegółowo dwa rodzaje postępowań: (1) postępowanie mające doprowadzić do ustalenia danych osoby naruszającej autorskie prawa uprawnionego na przykładzie naruszania praw do gier komputerowych oraz (2) postępowanie, w którym dochodzone są roszczenia z tytułu kopiowania kontentu¹, względnie z tytułu kopiowania artykułów prasowych – także w formie papierowej poprzez ich skan i umieszczania ich bez zgody uprawnionego na stronie www (wraz z postępowaniem zabezpieczającym i egzekucyjnym), brak jest w naszym przekonaniu potrzeby prezentowania obszernego wywodu na temat genezy praw autorskich, szczegółowych uregulowań dotyczących twórcy, czy Funduszu Promocji Twórczości. Czytelników zainteresowanych teoretycznymi aspektami prawa autorskiego odsyłamy do licznych publikacji w tym zakresie. W niniejszym rozdziale podjęliśmy próbę ogólnego omówienia tych tylko przepisów ustawy o prawie autorskim, które naszym zdaniem powinny być przedmiotem zainteresowania prawnika, którego klient chce dochodzić podobnych roszczeń lub realizować podobne uprawnienia, jak wymienione wyżej. Omówiły-

¹ Zawartości strony www.

śmy przepisy ustawy w takim tylko zakresie, w jakim uznałyśmy to za niezbędnie konieczne, ze względu na dalszą treść publikacji.

1.2. Pojęcie utworu

Aby móc dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia praw do utworu konieczne jest wykazanie, że naruszenie dotyczyło utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim. Rozpoczynając analizę pod tym kątem warto jest zacząć od sprawdzenia, czy dzieło, co do którego brak jest jeszcze pewności, czy jest utworem, nie spełnia przesłanek negatywnych z ustawy. Należy zatem zastanowić się, czy dzieło, będące przedmiotem badania nie jest odkryciem, ideą, procedurą, metodą lub zasadami działania albo koncepcją matematyczną. Wymienione przejawy ludzkiej aktywności umysłowej wyłączone są bowiem spod ochrony na podstawie art. 1 ust. 2¹ PrAut. Nadto, art. 4 ustawy zawiera katalog dzieł, które również nie podlegają ochronie prawnoautorskiej. Są to: akty normatywne lub ich urzędowe projekty, urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole, opublikowane opisy patentowe lub ochronne oraz proste informacje prasowe. Należy przy tym pamiętać, że skoro każdy wyjątek musi być interpretowany ściśle, to już np. prywatny projekt ustawy – opublikowany na potrzeby projektu obywatelskiego albo symbol stowarzyszenia może okazać się utworem w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Definicja zawarta w art. 1 ust. 1 PrAut ma bowiem bardzo szeroki charakter, albowiem utworem jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Orzecznictwo wskazuje nadto, iż *„Wymaganie nowości nie jest niezbędną cechą twórczości jako przejaw intelektualnej działalności człowieka. Utworem w rozumieniu art. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych może być kompilacja wykorzystująca dane powszechnie dostępne, pod warunkiem że ich wybór, segregacja i sposób przedstawienia ma znamiona oryginalności.”*².

Oznacza to rzecz jasna, iż ostatecznie okoliczności każdego konkretnego przypadku będą decydować o tym, czy określone dzieło będzie nosiło cechy utworu i jako takie podlegało ochronie prawnoautorskiej. Nie ma w naszym przekonaniu

² Wyrok SN z dnia 3 października 2007 r., sygn. akt. II CSK 207/07, LEX nr 527097.

przeszkód, by za utwór uznać nawet nowatorskie hasło reklamowe, czy nazwę produktu. Decydująca jest bowiem cecha „twórczości” czyli nowatorstwa, indywidualny, niepowtarzalny i nie odtwórczy charakter dzieła.

Jako że przedmiotem niniejszej publikacji jest w szczególności omówienie możliwości dochodzenia roszczeń w przypadku kopiowania artykułów prasowych, na szczególną uwagę zasługuje zagadnienie „prostej informacji prasowej”, która – w myśl art. 4 punkt 4 ww. ustawy – nie podlega ochronie. Brak jest ustawowej definicji „prostej informacji prasowej”, a sięgając do piśmiennictwa znaleźć można próbę kojarzenia jej z serwisami agencyjnymi, zawierającymi lapidarne informacje o bieżących wydarzeniach³. Jak się wydaje, prostą informacją prasową jest krótki fragment tekstu zawierający ogólną, podstawową informację o wydarzeniu, nie zawierający komentarza, ani ocen. Jeżeli zatem artykuł prasowy jest wyłącznie dziennikarską „obróbką” newsa serwisowego, trudno uznać, by zasługiwał na ochronę. Już jednak – choćby krótki – tekst, dla którego news lub newsy są wyłącznie źródłem informacji, nawet nie zawierający komentarza lub ocen, lecz wymagający od dziennikarza weryfikacji wiadomości lub wykorzystania informacji historycznych albo danych naukowych (choćby bez ich interpretacji), podlegał będzie w naszej ocenie ochronie prawnoautorskiej. Jeżeli tekst zawiera komentarze autora, jest wzbogacony o wypowiedzi osób mających związek z opracowywanym newsem, uzyskane samodzielnie przez dziennikarza, o nazwaniu takiego tekstu „prostą informacją prasową” nie może być mowy.

W praktyce emocje budzą sytuacje, w której osoby lub przedsiębiorcy zainteresowani „zaistnieniem w mediach” w związku z określonym wydarzeniem, sami podsuwają dziennikarzom temat na wzmiankę lub artykuł. Szczególnie w tym pierwszym przypadku (np. krótkiego tekstu opisującego wydarzenie, zawierającego również wypowiedź zainteresowanego), twórczy udział dziennikarza w powstaniu artykułu, jest poddawany w wątpliwość. Rzecz jasna, nie damy prostej recepty na ocenę, kiedy określony tekst będzie utworem w rozumieniu prawa autorskiego. Osoba planująca dochodzenie roszczeń z tytułu jego skopiowania musi wskazać sądowi przesłanki uznania go za utwór, a rolą pozwanego jest wykazywanie, że np. elementu twórczości brak. Wymiana argumentów pomiędzy powodem a pozwanym może być szczególnie interesująca, gdy pozwany skopiował artykuł i umieścił go na swojej stronie www w przekonaniu, że skoro zainspirował dziennikarza do jego

³ Tak: R. Golat [w:] *Prawo autorskie. Komentarz dla praktyków*, Wydawnictwo ODDK, Gdańsk, 2010, strona 20.

napisania, wolno mu z niego w ten sposób skorzystać. Sytuacje takie w praktyce zdarzają się dość często.

Orzecznictwo wskazuje, że *„Przebieg procesu twórczego nie stanowi o cechach końcowego efektu tego procesu tj. o jego oryginalności i indywidualnym charakterze. O twórczym charakterze pracy autora zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych decydują właściwości utworu. Znamion intelektualnej twórczości nie można się dopatrywać w doborze materiałów, informacji, danych, gdy taki dobór jest całkowicie zdeterminowany celem zbioru lub gdy ma charakter oczywisty. Dzieło będące wynikiem pracy rutynowej bądź rezultatem możliwym do osiągnięcia przez osoby podejmujące się tego samego zadania, nie ma charakteru twórczego.”*⁴

Naszym zdaniem, w przypadku inspiracji do napisania artykułu nie może być także mowy o współtwórczości. Jak podaje orzecznictwo *„Współtwórczość w rozumieniu prawa autorskiego nie zachodzi, gdy współpraca określonej osoby nie ma charakteru twórczego, lecz pomocniczy, chociażby umiejętność wykonywania czynności pomocniczych wymagała wysokiego stopnia wiedzy fachowej, zręczności i inicjatywy osobistej. Współtwórczość wynikająca ze współpracy przy tworzeniu dzieła kilku osób, nie może powstać niezależnie od woli twórców, musi bowiem istnieć, choćby dorożumiane, wynikające z czynności konkludentnych, porozumienie współtwórców co do stworzenia wspólnym wysiłkiem wspólnego dzieła.”*⁵

Przy konstruowaniu roszczeń warto pamiętać o zagadnieniu terytorialnego zastosowania ustawy. Kwestię tę reguluje art. 5 ustawy wskazując, do jakich utworów się ją stosuje (ogólnie: autorstwa lub współautorstwa obywatela polskiego, obywatela Państwa – Członka UE lub Państwa – Członka EFTA, względnie o ile utwór po raz pierwszy został opublikowany na terytorium RP, w języku polskim; ostatnią kategorią są utwory, których ochrona na podstawie przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wynika z umów międzynarodowych).

⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 stycznia 2005 r., sygn. akt I ACa 154/05, Lex 567213.

⁵ Wyrok SN z dnia 5 lipca 2002 r., sygn. akt III CKN 1096/00, Lex 81369.

1.3. Istotne definicje ustawowe

Dla celów niniejszej publikacji przypominamy dwie ustawowe definicje, zawarte w art. 6 PrAut: utworem opublikowanym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie (art. 6 ust. 1 punkt 1 ustawy), a utworem rozpowszechnionym – utwór, który za zezwoleniem twórcy został w jakikolwiek sposób udostępniony publicznie (art. 6 ust. 1 punkt 2 PrAut).

1.4. Twórca i inne podmioty prawa autorskiego

Zgodnie z art. 8 ust. 1 PrAut, prawo autorskie przysługuje twórcy, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Jako że ustawa przewiduje także i niemal pierwotne nabycie autorskich praw majątkowych przez osobę inną, niż twórca, jak i możliwość zbycia, czy wreszcie dziedziczenia autorskich praw majątkowych, zagadnienie to jest niezwykle barwne. W praktyce prawidłowe zdefiniowanie właściciela (licencjodawcy) autorskich praw majątkowych może zadecydować o sukcesie postępowania, względnie – na samym jego początku spowodować klęskę. Cóż bowiem z tego, że dysponujemy rewelacyjnymi dowodami, a naruszenie prawa jest ewidentne, jeżeli sąd oddali powództwo wobec braku legitymacji czynnej?

Kwestią podstawową w każdym postępowaniu jest wykazanie, że powód (uprawniony) rzeczywiście ma prawo żądać ochrony. Zatem zdefiniowanie, czy zgłaszającemu się po pomoc klientowi służy, a jeżeli tak – na jakiej podstawie – prawa autorskie, zadecyduje o rekomendowaniu mu, czy ochrony w ogóle dochodzić.

1.5. Utwór zbiorowy

Dla wydawców prasy istotną definicję zawiera art. 11 PrAut, w myśl którego autorskie prawa majątkowe do utworu zbiorowego przysługują producentowi lub